

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för språk

4TY314 Introduktion till översättning - Tyska, 30 högskolepoäng

Introduction to translation studies - German, 30 credits

Huvudområde

Tyska

Ämnesgrupp

Tyska

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2009-12-14

Senast reviderad 2014-06-11 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av mål och litteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2014

Förkunskaper

Utöver kravet på grundläggande behörighet krävs godkänt betyg i Engelska A och Svenska B/Svenska 2B samt Tyska 1–90 hp där ett examensarbete om minst 15 hp ingår.

Mål

Förväntade resultat för kursen som helhet:

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- redogöra för kunskaper och insikter om översättningsteoretisk problematik,
- identifiera och analysera tyska texter av olika slag,
- analysera översättningar med hjälp av kontrastiv språkanalys,
- använda elektroniska hjälpmedel för översättning och kommunikation.

Delkurs 1. Tysk språkstruktur, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redogöra för det tyska språkets grammatiska struktur och kunna genomföra grammatisk analys av språkliga strukturer i tyskan.

Delkurs 2. Text- och genrekunskap, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- tillämpa olika metoder för att analysera olika textsorter med avseende på
språksituation, funktion och stil

- spraksituation, funktion och stil,
- redogöra för språkspecifika textuella drag i olika texttyper samt göra relevanta jämförelser mellan de aktuella språken,
 - redogöra för och tillämpa textteoretiska termer och begrepp i analyser,
 - identifiera kontextuella faktorer av betydelse för textanpassning till olika mottagare inom olika genrer.

Delkurs 3. Svensk sakprosa: språkstruktur och textproduktion, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- ingående analysera texters uppbyggnad, ordval, syntax och andra stilmedel,
- uppvisa fördjupad kunskap om textmönster samt resonera nyanserat om begrepp som kontext, genre och diskurs utifrån olika textteorier,
- omsätta teoretiska kunskaper om textmönster inom svensk sakprosa i egen textproduktion med hänsyn till läsbarhet, funktion, ändamålsenlighet och mottagaranpassning,
- kritiskt granska, kommentera och diskutera såväl andras som egna texter med hänsyn till funktionalitet och gällande skriftspråksnormer i svenska språket.

Delkurs 4. Introduktion till översättningsteori och -praktik, 15 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- på ett grundläggande sätt redogöra för och tillämpa översättningsvetenskapliga metoder och teorier,
- ur ett språkkontrastivt perspektiv identifiera och kategorisera olika typer av översättningsförändringar, främst avseende språkparet tyska–svenska,
- sammanfatta och självständigt granska översättningsteorier,
- söka och på ett effektivt sätt utnyttja relevanta hjälpmedel för översättningsverksamhet såsom ordbehandling, databassökning och översättningsminnen.

Innehåll

Kursen utvecklar den studerandes textmedvetenhet och förmågan att analysera svenska såväl som tyska sakprosatexter. Svensk och tysk språkstruktur och text- och genrekunskap behandlas. Kursen ger insikter om översättningsteoretisk problematik och god förmåga att analysera översättningar. Dessutom tränas förmågan att effektivt utnyttja elektroniska hjälpmedel för ordbehandling, databassökning, översättning och kommunikation. Kursen består av fyra delkurser:

Delkurs 1 Tysk språkstruktur 5 högskolepoäng

Delkursen behandlar tysk språkstruktur. Denna innefattar morfologi och syntax, med fokus på form såväl som på funktion. Dessutom studeras ordföljdvariation och specifika konstruktionstyper såsom finita och infinita strukturer och passiver. En del kontrastiva moment ingår.

Delkurs 2 Text- och genrekunskap 5 högskolepoäng

Text- och genrekunskap, diskursanalys och stilistik är viktiga moment i delkursen. De studerande ska tillägna sig sådan språkspecifik textkunskap att de dels kan ta ställning till och bedöma texter av olika slag, dels kan analysera texter i olika genrer på tyska.

Delkurs 3 Svensk sakprosa: språkstruktur & textproduktion 5 högskolepoäng

I kursen studeras sakprosatexters stil och struktur i syfte att studenterna utvecklar textmedvetenhet och metaspråklig kunskap. Kursen innehåller teoretiska moment om textstruktur, genre, stilmedel och språkriktighet. Teorierna tillämpas i uppgifter som innebär analyser och textproduktion, där nya samhällsförutsättningar för texthantering diskuteras. Dessutom tränas förmågan att kritiskt granska andras och egna texter samt att ge relevant respons utifrån svenska skrivregler.

Delkurs 4 Introduktion till översättningsteori & -praktik 15 högskolepoäng

Delkursen ger en översikt över några ledande översättningsteorier och behandlar översättningsteoretiska frågor med tonvikt på kontrastiv analys och analys av praktiska översättningsproblem. Skillnaden mellan översättning av allmänspråk och fackspråk fokuseras, liksom i viss mån terminologifrågor.

Vidare uppmärksammas olika former för mottagande och leverans av översättningar, utformningen av översättningsprodukten, upphovsrättsliga frågor och yrkesetik. Därtill ges en introduktion till användning av datorbaserade översättningshjälpmedel.

Deltagande vid seminarier och andra examinerande moment är obligatoriskt.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar. När kursen ges som nätbaserad distanskurs används särskilda för distributionsformen lämpliga undervisningsformer. Undervisningen bedrivs på svenska och tyska.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Delkurs 1

Examinationen består av två moment:

Salstentamen, 3 hp

Skriftlig inlämningsuppgift, 2 hp

Salstentamen betygssätts med G, VG eller U, och den skriftliga inlämningsuppgiften med G eller U.

Delkurs 2

Examinationen består av två moment:

Muntlig presentation, 2 hp

Skriftlig inlämningsuppgift, 3 hp

Delkursen examineras genom en muntlig presentation, som betygssätts endast med G eller U, samt en skriftlig inlämningsuppgift, som betygssätts med G, VG eller U.

Delkurs 3

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Kursmålen examineras utifrån förmågan att dels tillämpa textanalytiska metoder och dra slutsatser av resultaten, dels att producera ändamålsenliga texter. Examinationen sker genom löpande bedömning av de studerandes muntliga och skriftliga uppgifter samt deltagande vid seminarier. Vid betyget Underkänd kan uppgifter kompletteras. Detta sker då i samråd med undervisande lärare.

Delkurs 4

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Delkursen examineras genom skriftliga inlämningsuppgifter. Uppgifter som inte lämnas in i tid rättas normalt inte.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs Väl godkänd på minst 20 poäng.

För studerande som ej godkänts vid ordinarie tentamenstillfälle ges möjlighet till endast fyra ytterligare tillfällen.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Övrigt

För att delta i kursen krävs tillgång till Office-paketet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Tysk språkstruktur 5 hp

Pittner, Karin & Berman, Judith (2010). *Deutsche Syntax. Ein Arbeitsbuch*. Tübingen: Gunter Narr Verlag. 200 s.

Material som tillhandahålles av institutionen (200 sidor)

Referenslitteratur

Andersson, Sven-Gunnar & Brandt, Margareta & Persson, Ingemar & Rosengren Inger (2002). *Tysk syntax för universitetsnivå*. Lund: Studentlitteratur.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Text- och genrekunskap 5 hp

Jürgens, Frank & Gansel, Christina (2007). *Textlinguistik und Textgrammatik*. Studienbücher zur Linguistik, Band 6. Vandenhoeck & Ruprecht. 250 s.

Merzluff, Christine (2010). Nähe und Distanz kontrastiv. Eine Untersuchung zur syntaktischen Dichte und Komplexität in deutschen und schwedischen Behördentexten. In: Dammel, Antje et al. (red.). *Kontrastive Germanistische Linguistik*. Germanistische Linguistik, 206–209/2010, Teilband 1, 201–237.

Rosén, Christina (2009). Textproduktion i andraspråksundervisning – varför låter en svensk ”svensk” och en tysk ”tysk”? In: Juvonen, Päivi (red.) *Språk och lärande / Language and Learning*. Rapport från ASLA:s höstsymposium, Stockholm, 7–8 november 2008, 173–188.

Referenslitteratur

Carlsson, Maria (2004). *Deutsch und Schwedisch im Kontrast. Zur Distribution nominaler und verbaler Ausdrucksweise in Zeitungstexten*. Göteborger Germanistische Forschungen 43. 190 s.

Fischer, Klaus (2013). *Satzstrukturen im Deutschen und Englischen: Typologie und*

Textrealisering. Oldenbourg Akademieverlag. 375 s.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Svensk sakprosa: språkstruktur & textproduktion 5 hp

Björkvall, Anders (2003): *Svensk reklam och dess modelläsare*. Avhandling. Stockholms universitet: Institutionen för nordiska språk. 210 sidor. (<http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:571296/FULLTEXT01>)

Bolander, Andreas (2006): *Kontextens betydelse inom översättarvetenskapen*. Göteborgs universitet: Humanistiska fakulteten – Institutionen för romanska språk. 6 sidor.

Hellspång, Lennart & Ledin, Per (1997): *Vägar genom texten: handbok i brukstextanalys*. Lund: Studentlitteratur. 303 sidor.

Johansson, Annelie (u.å.): *Den röda tråden. Om textbindningsmönster i elevtexter på temat Lära för livet*. Opublicerat manus. Tillhandahålles som pdf-fil. 15 sidor.

Språk och stil: tidskrift för svensk språkforskning. (2012). Tema: Text, 22:1. Uppsala: Adolf Noreen-sällskapet för svensk språk- och stilforskning. 213 sidor. (<http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:532386/FULLTEXT02.pdf>)

Språkriktighetsboken (2005). Utarbetad av Svenska språknämnden. Stockholm: Norstedts. 413 sidor. (i urval)

Strömquist, Siv (2013): *Skiljeteckensboken. Skiljetecken, skrivtecken och typografiska begrepp*. Stockholm: Morfem. 189 sidor.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Introduktion till översättningsteori & -praktik 15 hp

Ingo, Rune. *Konsten att översätta*. Lund: Studentlitteratur, 2007, 371 s.

Lakoff, George & Mark Johnson. *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press, 1980 eller senare. Kapitel 1–10.

Koller, Werner. *Einführung in die Übersetzungswissenschaft*. Tübingen/Basel: A. Francke Verlag, 2011, 349 s.

Munday, Jeremy. *Introducing translation studies. Theories and applications*. London: Routledge, 2012 eller senaste upplagan, 222 s.

Material som tillhandahålles av institutionen, ca. 200 s.